

RAAP-NOTITIE 1812

Plangebied Dorpsweg 7 te Piershil

Gemeente Korendijk

Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en
inventariserend veldonderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Centraal Bodemkundig Bureau (CBB)

Titel: Plangebied Dorpsweg 7 te Piershil, gemeente Korendijk; archeologisch
vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: augustus 2006

Auteur: drs. S. de Kruif

Projectcode: PIED

Bestandsnaam: N01812-PIED.doc

Projectleider: drs. S. de Kruif

Projectmedewerker: Erwin Veldman van het CBB

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 18591

Autorisatie: drs. B. Jansen

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2006

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Centraal Bodemkundig Bureau (CBB) heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 22 augustus een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in verband met de verkoop van een mogelijk te slopen boerderij met stallen in de gemeente Korendijk. Doel van het onderzoek was het opsporen van deze resten en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan.

Het plangebied (1,7 ha) ligt circa 400 m ten zuiden van Nieuw-Beijerland aan de westkant van de Dorpsweg. Ten tijde van het onderzoek was het plangebied in gebruik als boerenerv (boerderij met stallen), deels verhard, deels tuin en deels grasland.

Tijdens het booronderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor archeologische vindplaatsen in het plangebied. In overeenstemming met het bureauonderzoek ligt het plangebied in een jonge zeekleipolder. Hierop zijn geen aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen en/of Nieuwe tijd aangetroffen. De top van het veen was geërodeerd en bevond zich op een gemiddelde diepte van 455 cm -Mv. Op basis hiervan kan gesteld worden dat er geen vindplaatsen uit de IJzertijd en/of Romeinse tijd (meer) aanwezig zijn in het plangebied. De lage verwachting voor de Afzettingen van Calais is niet getoetst vanwege het dichtslaan van het boorgat door het aanwezige zandpakket bij boringen met een diepte van meer dan 400 cm. Op basis van de lage verwachting voor deze afzettingen wordt dit verder niet als een probleem beschouwd.

Op grond van het ontbreken van (duidelijke) aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten wordt ten aanzien van het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de bevindingen van onderhavig onderzoek dient contact opgenomen te worden met de provinciaal archeoloog van Zuid-Holland, drs. R.H.P. Proos.

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van Centraal Bodemkundig Bureau (CBB) heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 22 augustus een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in verband met de verkoop van een mogelijk te slopen boerderij met stallen in de gemeente Korendijk. Het onderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van het onderzoek was het opsporen van deze resten en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan.

1.2 Plangebied

Het plangebied (1,7 ha) ligt circa 400 m ten zuiden van Nieuw-Beijerland aan de westkant van de Dorpsweg (figuur 1). Het gebied staat afgebeeld op kaartblad 43E van de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000); de centrumcoördinaat is 82.980/424.477. Het perceel staat kadastraal bekend onder gemeente Piershil, sectie C, nummer 360. Ten tijde van het onderzoek was het plangebied in gebruik als boeren erf (boerderij met stallen), deels verhard, deels tuin en deels grasland. Tijdens het veldonderzoek deelde de eigenaar mede dat het grasland voorheen een boomgaard is geweest. De bomen zijn gerooid en de stronken verspreidt in een aantal kuilen ingegraven op het land. Verder zijn er verspreidt over het grasland 11 west-oost georiënteerde drainagebuizen ingegraven.

1.3 Onderzoeksopzet en richtlijnen

Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot een karterend booronderzoek.

Het bureau- en inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998).

RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie

3 Veldonderzoek

3.1 Methoden

Tijdens het veldonderzoek zijn 17 boringen verricht in een grid van 30 bij 35 m in 5 zuid-noord georiënteerde raaien (figuur 3). De boringen in een raai versprongen ten opzichte van die in de naastgelegen raai, waardoor een systeem van gelijkbenige driehoeken ontstond. De gehanteerde methode wordt geschikt geacht voor het opsporen van de meeste in dit gebied te verwachten nederzettingsterreinen vanaf de Late IJzertijd. Deze methode is niet geschikt om verkavelingspatronen, graven en andere zeer lokale archeologische resten in kaart te brengen (Tol e.a., 2004).

Er is geboord tot maximaal 5,80 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) beschreven en met meetlinten ingemeten (x- en y-waarden). Van alle boringen is de hoogte met een waterpastaestel ingemeten, waarbij de referentie hoogte van 0,2 m +NAP is herleid van de topografische atlas (ANWB, 2004). De topografische atlas is gebruikt, aangezien er geen archeologische resten zijn aangetroffen en de dichtstbijzijnde NAP-bout zich op bijna 2 km van het plangebied bevond. Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

De bodemopbouw in het plangebied heeft een zeer uniform karakter. De bodemopbouw in het gebied was als volgt:
Onder een zwak tot sterk zandig bruingrijze klei met een dikte van gemiddeld 40 cm, geïnterpreteerd als bouwvoor, is een dik pakket van matig tot sterk siltig zeer fijn zand aangetroffen met klei- en/of detrituslagen en enkele mariene (wadplaat) schelpen (wadslakjes en slijkgapers). Naar beneden toe werd binnen de gelaagdheid wisselend enkele tot veel dunne kleilagen met al dan niet enkele detritus lagen aangetroffen. In de boringen die dieper zijn doorgezet is op een diepte van circa 450 cm -Mv veen aangetroffen (figuur 3). Het betreft hier het Hollandveen. De top van het veen was geërodeerd. In boring 3 is onder 10 cm veen nog 10 cm klei aangetroffen. Of dit een kleilaag in het veen betreft (klapklei) of de onderliggende Afzettingen van Calais kon niet worden

vastgesteld vanwege het dichtslaan van het boorgat. Dit probleem deed zich bij alle boringen dieper dan 400 cm voor. Hierdoor is geen informatie beschikbaar over de onderliggende Afzettingen van Calais. Op basis van de lage verwachting voor deze afzettingen wordt dit verder niet als een probleem beschouwd. De sedimenten tot op het veen worden geïnterpreteerd als afzettingen van Duinkerke III. De bodemopbouw sluit aan bij de omschrijving van het sedimentatiepatroon jonge zeekleipolders van het type opwassen (zie §2.2).

Archeologie

Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, anders dan een enkele kiezel en gît in de bouwvoor van de boringen 16 en 17 en houtskool in een mogelijk verstoorde laag in boring 5. Tussen 30 en 55 cm -Mv is in boring 5 een bruinigrijze (gevlekte) laag met een enkel stukje en spikkel houtskool aangetroffen. Deze laag werd afgedekt met een laag lichtgrijs zand met daarbovenop bruinigrijze klei, de bouwvoor, met slechts een dikte van 15 cm. Mogelijk is de bodeopbouw hier verstoord door de aanleg van drainagebuizen en/of het rooien van de voormalige boomgaard. Op basis van het heterogene karakter van de laag (gevlekt) en het ontbreken van andere archeologische indicatoren vormt het houtskool geen aanleiding om de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het plangebied te vermoeden. In boring 3 is op 80 cm -Mv een drainagebuis aangetroffen, waar met de guts langs geboord kon worden. Tot 80 cm -Mv was het bodemprofiel hier verstoord.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Tijdens het booronderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor archeologische vindplaatsen in het plangebied.

In overeenstemming met het bureauonderzoek ligt het plangebied in een jonge zeekleipolder van het type *opwassen* (zie §2.2). Hierop zijn geen aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen en/of Nieuwe tijd aangetroffen. De top van het veen was geërodeerd en bevond zich op een gemiddelde diepte van 455 cm - Mv. Op basis hiervan kan gesteld worden dat er geen vindplaatsen uit de IJzertijd en/of Romeinse tijd (meer) aanwezig zijn in het plangebied. De lage verwachting voor de Afzettingen van Calais is niet getoetst vanwege het dichtslaan van het boorgat bij boringen met een diepte van meer dan 400 cm. Op basis van de lage verwachting voor deze afzettingen wordt dit verder niet als een probleem beschouwd.

4.2 Aanbevelingen

Op grond van het ontbreken van (duidelijke) aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten wordt ten aanzien van het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de bevindingen van onderhavig onderzoek dient contact opgenomen te worden met de provinciaal archeoloog van Zuid-Holland, drs. R.H.P. Proos.